

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Per e-mail: [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

[redacted]
senior adviseur juridische zaken

T 070 370 79 11
F 070 370 75 16

Datum 6 december 2018
Onderwerp Besluit op bezwaar - deelbesluit II

Ons kenmerk
2418556

Uw kenmerk
[redacted]

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Geachte [redacted]

Op 2 augustus 2017 heeft uw cliënt [redacted] een Wob-verzoek gezonden aan mijn ministerie met als onderwerp, samengevat, de bestuurlijke gang van zaken in Nederland omtrent zijn en vergelijkbare illegale adopties en de rol en mate van wetenschap van de Nederlandse overheid daarbij.

Bij brief van 20 november 2017 heb ik op het verzoek van uw cliënt beslist. Namens uw cliënt is tegen dit besluit bezwaar gemaakt. Bij brief van 6 september 2018 heb ik u het eerste deel van de beslissing op het bezwaar van uw cliënt gezonden. Voor een beschrijving van het verloop van de procedure tot dat moment verwijs ik naar mijn brief van 6 september 2018.

Op 11 september 2018 hebt u telefonisch met [redacted] medewerkster van mijn departement, besproken dat het tweede deel van de beslissing op bezwaar half oktober zou volgen. Op 24 oktober 2018 heeft [redacted] u telefonisch laten weten dat ernaar werd gestreefd zo spoedig mogelijk te beslissen. Op

Deze brief bevat het tweede deel van de beslissing op het bezwaar.

I. Afbakening eerste en tweede gedeelte beslissing op bezwaar

In de brief van 6 september 2018 is beslist op de bezwaargronden die betrekking hadden op het niet eerder verstrekken van de stukken over het advies van de Raad voor het Jeugdbeleid van mei 1982 ("Kinderen door de achterdeur") en het wetsontwerp partiële wettelijke voorziening ter zake van de opnemings van buitenlandse pleegkinderen. Die documenten zijn – voor zover nog niet openbaar – alsnog onder de Wob beoordeeld en gedeeltelijk verstrekt. Ook is in het eerste deel van de beslissing op bezwaar geoordeeld over de bezwaargrond dat het verzoek ten onrechte niet aan de politie is doorgezonden. Het bezwaar is wat die bezwaargronden betreft gegrond verklaard.

In dit tweede deel van de beslissing op bezwaar zal worden beslist op de bezwaargrond dat er méér documenten onder de reikwijdte van het Wob-verzoek zouden vallen dan er vooralsnog zijn verstrekt. Naar aanleiding van de aanknopingspunten die in bezwaar naar voren zijn gebracht zijn inderdaad meer

documenten aangetroffen. De resterende documenten zullen in § III van deze brief onder de Wob worden beoordeeld en voor zover aangewezen verstrekt.

Ook zal in deze brief een beslissing worden genomen over de bezwaargronden met betrekking tot de in het bestreden besluit op grond van de artikelen 10, tweede lid, aanhef en onder e en 11, eerste lid van de Wob geweigerde passages (§ IV). Verder zal in § V een herbeoordeling van het besluit op het Wbp-verzoek van uw cliënt worden gegeven. Mijn beslissingen leest u in § II en § VI. Tot slot zal ik in § VII beslissen op uw verzoek om een vergoeding van kosten van rechtsbijstand ex artikel 7:15 van de Awb.

II. Beslissing op bezwaar

Ik verklaar uw bezwaar gegrond en herroep het bestreden besluit van 20 november 2017 voor zover hierbij:

- de bij deze brief gevoegde documenten met nummers 25 tot en met 56¹ aanvankelijk niet bij de beoordeling zijn betrokken;
- de in § IV genoemde passages ten onrechte niet openbaar zijn gemaakt;
- de in § V genoemde persoonsgegevens van uw cliënt daarbij niet zijn betrokken.

Ik ga over tot openbaarmaking van het document met nummer 53. De documenten met nummers 15 tot en met 25, 27 tot en met 31, 34 tot en met 41, 43 tot en met 52 en 54 tot en met 56 maak ik gedeeltelijk openbaar. De documenten met nummers 26, 32, 33 en 42 maak ik niet openbaar. De documenten met nummers 15 tot en met 24 en 57 vallen buiten de reikwijdte van uw verzoek c.q. zijn reeds openbaar en de Wob is daarop niet van toepassing. Als bijlage 5² treft u een inventarislijst aan met daarin zowel enkele reeds openbare als de onder de Wob (gedeeltelijk) openbaargemaakte documenten aan. De stukken worden als bijlage 6 meegezonden.

III. Resultaat zoekslag en beoordeling aangetroffen stukken

Naar aanleiding van de in bezwaar naar voren gebrachte aanknopingspunten is opnieuw gezocht en zijn er alsnog documenten aangetroffen die onder de reikwijdte van het Wob-verzoek van uw cliënt vallen. Nu deze documenten niet bij het primaire besluit zijn betrokken, is het bezwaar in dit opzicht gegrond.

Hierna volgt alsnog een beoordeling van de aangetroffen stukken onder de Wob. De stukken zijn verdeeld in de volgende categorieën:

- a) correspondentie over adopties uit Brazilië;
- b) het onderzoek van de Rijkspolitie uit 1983;
- c) aan dat onderzoek gerelateerde documenten;
- d) overige (door uw cliënt gevraagde) stukken.

Inleidende opmerking

Naar aanleiding van verschillende Wob-verzoeken, waaronder die van uw cliënt, zijn in het archief verschillende documenten aangetroffen die om nadere context en duiding vragen. Uit de documenten die bij dit besluit zijn gevoegd blijkt dat er aanwijzingen zijn van mogelijke betrokkenheid van één of meerdere aan de overheid verbonden personen bij illegale adopties uit Brazilië, waaronder de illegale adoptie van uw cliënt. Ook blijkt uit de stukken dat er mogelijk een

¹ Doorgenummerd t.o.v. eerste deel beslissing op bezwaar van 6 september 2018.

² Doorgenummerd t.o.v. eerste deel beslissing op bezwaar van 6 september 2018.

verzoek is gedaan om deze betrokkenheid niet te betrekken bij het onderzoek door de Rijkspolitie.³

Ik neem deze informatie zeer serieus. Ze is voor mij aanleiding om een externe commissie in te stellen die onafhankelijk onderzoek gaat uitvoeren naar interlandelijke adopties die in het verleden hebben plaatsgevonden. Belangrijkste onderzoeksvraag is wat de feitelijke gang van zaken is geweest en wat de rol van de Nederlandse overheid daarbij was. Daarbij is het van belang om te weten of het ging om een actief handelen van overheidsfunctionarissen, dan wel om medeweten van de overheid. En indien er sprake blijkt te zijn van betrokkenheid van de Nederlandse overheid bij misstanden, moet bekeken worden of die betrokkenheid structureel of incidenteel van aard was. Primair zal gekeken worden naar de landen waarvan betrokkenen ons gewezen hebben op signalen van mogelijke misstanden in het verleden, te weten Brazilië, Colombia, Indonesië, Sri Lanka en Bangladesh, met als startpunt Brazilië.

Ik zal u over het verloop van het onderzoek nog nader berichten.

Ad. a) correspondentie over adopties uit Brazilië

In bezwaar hebt u gewezen op een dossier dat onder mijn ministerie zou berusten uit de periode 1978-1980, welk dossier is genoemd door het ministerie van Buitenlandse Zaken (hierna: BZ) in diens besluit op het Wob-verzoek van uw cliënt. U hebt gevraagd of dit dossier bestaat uit de drie documenten die bij het bestreden besluit zijn betrokken als documenten met nummers 1, 2 en 3. Dat is juist.

In bezwaar is opnieuw gezocht naar stukken met betrekking tot deze correspondentie. Dat heeft ertoe geleid dat een aantal documenten is aangetroffen. In de documenten met nummers 1, 2 en 3 die bij het bestreden besluit openbaar zijn gemaakt wordt naar een deel van deze correspondentie verwezen. Deze stukken vallen echter niet onder de reikwijdte van het Wob-verzoek van uw cliënt; het verzoek van uw cliënt ziet op de periode 1975-1995 en de aangetroffen stukken dateren van daarvóór. Desalniettemin is er, in het belang van een goede en democratische bestuursvoering, voor gekozen om deze correspondentie (gedeeltelijk) openbaar te maken. Een deel van deze documenten komt overigens uit een dossier dat overigens documenten van strafvorderlijke aard bevat die reeds daarom niet openbaar worden gemaakt.

Ik maak de stukken – met uitzondering van de persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens in deze documenten – uit eigen beweging openbaar als documenten met nummers 15 tot en met 24.

Ad b) onderzoek Rijkspolitie

Naar aanleiding van hetgeen in bezwaar naar voren is gebracht is nogmaals gezocht naar het rapport van het onderzoek van de Rijkspolitie naar mogelijk illegale praktijken omtrent adopties in Brazilië. Het rapport is aangetroffen en is opgenomen als document met nummer 41 op de inventarislijst.

Het rapport wordt gedeeltelijk openbaar gemaakt. Een gedeelte van de persoonsgegevens in het rapport – van personen die niet uit hoofde van hun

³ Dit volgt uit een ambtsbericht van 7 december 1981, document met nummer 26 op de inventarislijst bij deze beslissing op bezwaar. Dit document wordt niet openbaar gemaakt, om hierna toe te lichten redenen.

functie in de openbaarheid treden – is verwijderd op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e van de Wob. Op grond van dit artikel blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

Waar het de namen van ambtenaren betreft is in het kader van artikel 10, tweede lid, aanhef en sub e van de Wob nog het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. Bovendien gaat het bij deze namen niet om ambtenaren die reeds uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden.

Dit document bevat voorts bijzondere c.q. strafrechtelijke persoonsgegevens in de zin van artikel 10, eerste lid, aanhef en sub d van de Wob. Deze gegevens maak ik niet openbaar. Op grond van dit artikel blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens in de zin van artikel 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) betreft, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer. Op grond van deze artikelen van de AVG worden onder bijzondere persoonsgegevens verstaan gegevens over iemands godsdienst of levensovertuiging, ras of etnische afkomst, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, lidmaatschap van een vakvereniging en genetische/biometrische gegevens. Strafrechtelijke persoonsgegevens zijn persoonsgegevens die te maken hebben met strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen. Hieronder vallen zowel veroordelingen als mogelijk gegronde verdenkingen.

In bijlagen C en D bij het rapport staan persoonsgegevens in (onder meer) deze zin. Dit betreffen namen van kinderen die op illegale wijze zijn geadopteerd. Uit hun achternamen blijkt de familienaam van hun adoptieouders, tegen wie sprake was van verdenking van strafbare feiten. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten. In bijlage D blijft na het verwijderen van deze informatie geen inhoudelijke informatie over waardoor deze bijlage niet wordt bijgevoegd.

Ad c) aan het onderzoek gerelateerde documenten

Er zijn voorts documenten aangetroffen die gerelateerd zijn aan het onderzoek van de Rijkspolitie. Het gaat om de documenten met nummers 25 tot en met 56 (met uitzondering van het rapport zelf dat als document met nummer 41 is opgenomen). Ook deze documenten zijn beoordeeld onder de Wob, wat heeft geleid tot de volgende beslissingen.

Ambtsberichten

Drie van de documenten (met nummers 26, 33 en 42) zijn ambtsberichten van de bij het onderzoek betrokken officier van justitie aan de procureur-generaal van het arrondissementsparket te Amsterdam. Deze documenten maak ik niet openbaar. Het betreft documenten die zien op het informatie- en instemmingsproces met betrekking tot (onderzoek naar) individuele strafzaken.

Het gaat hierbij om vertrouwelijke ambtsberichten van de betrokken officier van justitie aan het College van procureurs-generaal. Voor de motivering ten aanzien van de beslissing deze documenten niet openbaar te maken verwijs ik naar de onderstaande overwegingen.

Ik weiger de openbaarmaking van de ambtsberichten in de eerste plaats op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Op grond van dit artikel blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van de gevraagde documenten zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van het Openbaar Ministerie. De gevraagde informatie biedt inzicht in het besluitvormingsproces dat heeft geleid tot totstandkoming, het verloop en de afwikkeling van het onderzoek van de Rijkspolitie, dat mede is uitgevoerd door de officier van justitie. Ik acht het van essentieel belang dat een officier van justitie betrokken bij een dergelijk (mogelijk) onderzoek, in volledige vertrouwelijkheid het College van procureurs-generaal kan informeren. Het openbaar maken van deze informatie kan tot gevolg hebben dat betrokkenen bij dergelijke onderzoeken zich in de toekomst beperkt zullen voelen om in volledige vrijheid van gedachten te wisselen over de details van de (totstandkoming en afwikkeling) van een dergelijk onderzoek. Dit kan ten koste gaan van de vereiste vrije gedachtewisseling bij de betrokken partijen en zodoende een weloverwogen en zorgvuldige besluitvorming in gevaar brengen.

Gezien het bovenstaande weegt het openbaarheidsbelang in dit geval niet op tegen het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van bij de aangelegenheid betrokken personen en rechtspersonen.

In de tweede plaats weiger ik deze documenten openbaar te maken op grond van artikel 11, eerste lid van de Wob. Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De ambtsberichten zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. Ik acht het

niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Of een stuk bestemd is voor intern beraad wordt bepaald door het oogmerk waarmee dit stuk is opgesteld. Degene die het stuk heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat dit zou dienen voor zichzelf of voor het gebruik door anderen binnen de overheid.⁴ De ambtsberichten zijn opgesteld door de officier van justitie ten behoeve van het College van procureurs-generaal, om het College te informeren over het onderzoek en de voorgenomen afwikkeling. Daarmee staat vast dat zij voor intern beraad bestemd zijn.

Voor zover de geïnventariseerde documenten behalve persoonlijke beleidsopvattingen ook feitelijke informatie bevatten, geldt dat deze feitelijke informatie op onlosmakelijke wijze met de persoonlijke beleidsopvatting is vervlochten.⁵

Om deze redenen weiger ik de ambtsberichten openbaar te maken.

Overige documenten

Verder zijn documenten aangetroffen als agenda's, notulen en samenvattingen van besprekingspunten van de vergadering van het College van procureurs-generaal, brieven en nota's van (de voorzitter van) het College van procureurs-generaal aan mijn ministerie. Deze documenten maak ik gedeeltelijk openbaar.

Uit deze documenten zijn de persoonsgegevens en de persoonlijke beleidsopvattingen onleesbaar gemaakt op grond van resp. artikel 10 eerste lid, aanhef en sub d, artikel 10, tweede lid, aanhef en sub e en artikel 11, eerste lid van de Wob. Voor een nadere toelichting op de twee laatstgenoemde weigeringsgronden verwijs ik naar het hiervóór aangevoerde.

Ter nadere toelichting op de op grond van artikel 11, eerste lid van de Wob geweigerde passages merk ik nog het volgende op. Op de voet van artikel 11, tweede lid van de Wob kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen, indien ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit of zich erachter hebben gesteld, ermee hebben ingestemd dat de informatie wel herleidbaar is tot hen. In het onderhavige geval acht ik het in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om persoonlijke beleidsopvattingen – voor zover die niet tot de persoon herleidbaar zijn – onder meer gelet op het tijdsverloop toch openbaar te maken. Tot personen herleidbare informatie wordt, met een beroep op artikel 11, eerste lid van de Wob, niet openbaar gemaakt.

Een deel van deze documenten, de documenten met nummers 27, 28, 31 en 36, bevat bijzondere c.q. strafrechtelijke persoonsgegevens in de zin van artikel 10, eerste lid, aanhef en sub d van de Wob. Deze gegevens maak ik, onder verwijzing naar de toelichting hiervóór, niet openbaar. Het is aannemelijk dat

⁴ Kamerstukken II 1986/87, 19859, nr. 3, p. 13.

⁵ Vgl. ABRvS 21 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3376, rov. 2.2, en ABRvS 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1298, rov. 12.3.

openbaarmaking van deze gegevens inbreuk zou maken op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene(n). Waar dit strafvorderlijke gegevens betreft, maakt het feit dat de strafzaken uiteindelijk zijn geseponneerd het voorgaande niet anders. Ik zal deze persoonsgegevens dan ook niet openbaar maken.

In één geval, in document met nummer 32, wordt openbaarmaking geweigerd op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en sub a van de Wob. Op grond van dit artikel blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties. Bij een passage in document met nummer 32 is het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten in het geding. Dit belang zou kunnen worden geschaad indien de hier bedoelde informatie openbaar wordt gemaakt. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie ook op deze grond niet openbaar te maken.

In een enkel geval (het documenten met nummer 32) leidt het voorgaande ertoe dat geen inhoudelijke informatie overblijft. Openbaarmaking van dit document wordt dan ook geheel geweigerd.

Er zijn voorts drie circulaires aangetroffen van het ministerie van Justitie aan de Raad voor de Kinderbescherming. Deze circulaires worden openbaar gemaakt als documenten met nummers 25, 40 en 43, met uitzondering van de ondertekening van het document die als persoonsgegeven in de zin van artikel 10 tweede lid, aanhef en onder e van de Wob niet openbaar wordt gemaakt. Handtekeningen maak ik niet openbaar om het risico op identiteitsfraude te verkleinen.

Verder is een verslag aangetroffen van een gesprek van een medewerker van mijn departement met een advocaat (document met nummer 27). Dit document wordt, met uitzondering van de persoonsgegevens die op grond van artikel 10 eerste lid, aanhef en sub d en tweede lid, aanhef en sub e van de Wob worden geweigerd, openbaar gemaakt.

Tot slot is in dit verband een transcript aangetroffen van een interview met staatssecretaris Korte-Van Hemel van 2 september 1985. Dit document is reeds openbaar en valt daarmee niet onder de Wob. Om u ter wille te zijn voeg ik dit stuk als document met nummer 57 bij de aan u te verstrekken stukken.

Overige (gevraagde) stukken

In de correspondentie die met u is gevoerd hebt u nog een aantal andere stukken genoemd. Deze stukken bespreek ik hierna.

U vraagt voorts naar informatie van Interpol naar aanleiding van de behandeling van het onderwerp kinderontvoeringen uit Brazilië tijdens de Assemblée Generale van Interpol in november 1991 te Uruguay, waarnaar is verwezen in het bij het bestreden besluit verstrekte document met nummer 19. Ook hebt u in dit verband Interpol-overleggen in april 1982 te Frankrijk en in oktober 1982 te Spanje genoemd. In de doorzendbrief aan de politie van 24 augustus 2018⁶ is de politie gevraagd dit te betrekken in hun zoekslag. Ook binnen mijn ministerie is aan de hand van deze informatie navraag gedaan. Dit heeft er niet toe geleid dat documenten zijn aangetroffen. Wel is de suggestie gedaan dat u zich hieromtrent

⁶ Bijlage 4 bij mijn brief van 6 september 2018.

kunt richten tot het Generaal Secretariaat van Interpol.⁷ Zij zijn verantwoordelijk voor de verslaglegging van de statutaire bijeenkomsten waarnaar wordt verwezen.

U hebt ook gewezen op document met nummer 19 bij het bestreden besluit, waarin een referentie staat naar een lijst met namen van twaalf kinderen die vanuit Brazilië op illegale wijze naar Nederland zouden zijn geadopteerd. Deze lijst heb ik niet aangetroffen. Bij het rapport van de Rijkspolitie zijn wel lijsten aangetroffen die gedeeltelijk openbaar worden gemaakt, zoals hiervóór onder III ad b) is toegelicht.

Aan de hand van de overige aanknopingspunten die in het verzoek en in bezwaar naar voren zijn gebracht, zijn geen verdere documenten aangetroffen die onder de reikwijdte van dit Wob-verzoek vallen.

IV. Beoordeling toepassing weigeringsgronden in bestreden besluit

U richt voorts een bezwaargrond tegen het volgens u ten onrechte toepassen van weigeringsgronden op bepaalde passages in de documenten die bij het bestreden besluit openbaar zijn gemaakt. Ik heb de bewuste passages opnieuw beoordeeld en kom tot de volgende conclusies.

Er zijn in primo inderdaad enkele passages ten onrechte op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e van de Wob onleesbaar gemaakt. Naar mijn oordeel zijn dit:

- de naam van de consul-generaal in document 1
- de naam van de ambassadeur in document 2
- de naam van de Directeur-Generaal van Jeugdbescherming en Delinkwentenzorg in document 6

Deze ambtenaren vervullen een functie die meebrengt dat zij uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden. Derhalve zie ik aanleiding om hun namen openbaar te maken. Aangepaste versies van deze documenten treft u als bijlage 8 bij deze brief.

U betoogt ook dat er passages ten onrechte niet openbaar zijn gemaakt op grond van artikel 11, eerste lid van de Wob. Ik heb de bewuste passages opnieuw beoordeeld en kom tot de volgende conclusie.

In de documenten met nummer 1 en 3 is terecht een beroep gedaan op deze beperkingsgrond. U betoogt dat er geen sprake zou zijn van intern beraad nu het correspondentie tussen het Nederlands consulaat en Nederlandse ambassade, en correspondentie tussen het ministerie van BZ en de Nederlandse ambassade zou betreffen. Deze partijen zijn echter allemaal onderdeel van de Staat en opereren alle onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan, te weten de Minister van Buitenlandse Zaken. Ik zie dan ook niet waarom geen beroep kan worden gedaan op deze beperkingsgrond. Dat er, zoals u betoogt, sprake zou zijn van structureel overleg c.q. structurele advisering, maak het voorgaande niet anders. Zelfs indien in dit geval sprake zou zijn van structureel overleg of structurele advisering, ontvalt op deze grond aan een overleg of advies alleen het interne

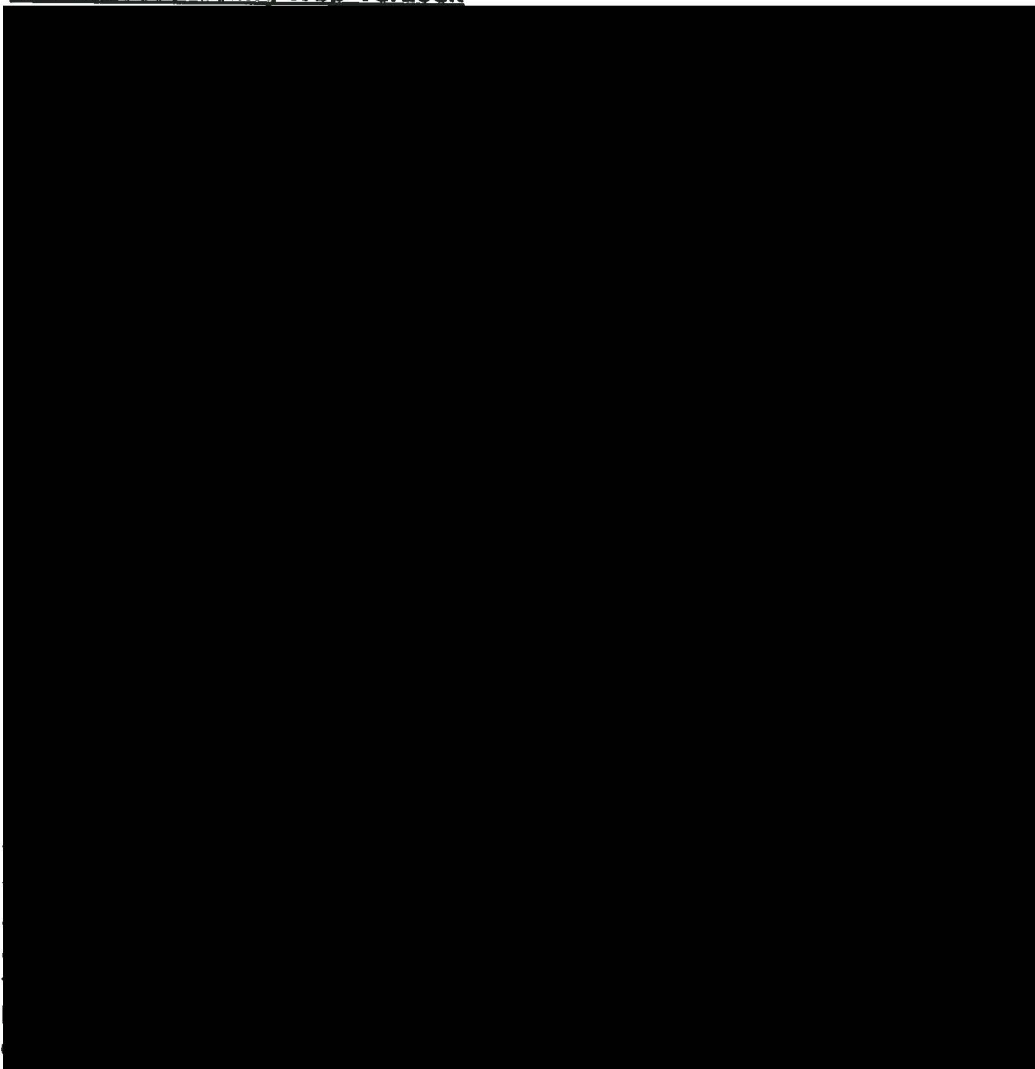
⁷ <https://www.interpol.int/Contact-INTERPOL>.

karakter, wanneer sprake is van betrokkenheid van derden die niet tot de kring van de overheid behoren.⁸

Dan is in document met nummer 19 ook een beroep gedaan op deze beperkingsgrond. In dit geval ben ik het met u eens dat dit ten onrechte is gedaan. Ik maak deze passage alsnog openbaar en ik voeg een aangepaste versie van dit document bij bijlage 8.

Ik verklaar uw bezwaar voor zover het ziet op het ten onrechte niet openbaar maken van bepaalde passages gegrond voor wat de hiervóór genoemde passages betreft.

V. Herbeoordeling Wbp-verzoek

⁸ Vgl. ABRvS 12 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA2883, r.o. 7.1 en ABRvS 22 mei 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA0664, r.o. 2.2.

⁹ <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/zelf-doen/privacyrechten/recht-op-inzage#faq>.

¹⁰ HvJEU 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081 en ABRvS 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:301, m.nt. T. Mulder, r.o. 6.2.

VI. Overige opmerkingen

Tijdens de hoorzitting en in latere correspondentie hebt u namens uw cliënt gevraagd of er in het kader van het Wob- en Wbp-verzoek van uw cliënt door mijn ministerie contact is gezocht met de Raad voor de Kinderbescherming. U hebt verzocht dit contact nader te omschrijven.

Er is in het kader van de behandeling van dit verzoek inderdaad contact geweest met de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de RvdK). De RvdK maakt onderdeel uit van mijn ministerie. Bij de beantwoording van een Wob- of Wbp-verzoek zoals dat van uw cliënt, is het gebruikelijk dat navraag wordt gedaan bij de organisaties die onder mijn ministerie vallen waar mogelijk relevante informatie zou kunnen zijn. Dat is ook nodig, om deze verzoeken op een correcte wijze te behandelen.

Onderdeel van het bezwaar van uw cliënt was dat de inventarisatie in primo onvolledig zou zijn geweest. In dat licht heeft een grondiger uitvraag plaatsgevonden, onder meer bij de RvdK. De RvdK is nagegaan of er aldaar persoonsgegevens van uw cliënt aanwezig waren. Dat bleek het geval, zoals hiervóór is toegelicht.

VII. Besluit

Gelet op het voorgaande beslis ik het volgende. Ik verklaar uw bezwaar gegrond en herroep het bestreden besluit van 20 november 2017 voor zover hierbij:

- de bij deze brief gevoegde documenten met nummers 25 tot en met 56 aanvankelijk niet bij de beoordeling zijn betrokken;
- de in § IV genoemde passages ten onrechte niet openbaar zijn gemaakt;
- de in § V genoemde persoonsgegevens van uw cliënt daarbij niet zijn betrokken.

Ik ga over tot openbaarmaking van de documenten met nummers 47 en 53. De documenten met nummers 15 tot en met 25, 27 tot en met 31, 34 tot en met 41, 43 tot en met 52 en 54 tot en met 56 maak ik gedeeltelijk openbaar. De documenten met nummers 26, 32, 33 en 42 maak ik niet openbaar. De documenten met nummers 15 tot en met 24 en 57 vallen buiten de reikwijdte van uw verzoek c.q. zijn reeds openbaar en de Wob is daarop niet van toepassing.

VII. Vergoeding kosten bezwaar

U hebt verzocht om vergoeding van de kosten van bezwaar met een beroep op artikel 7:15, tweede lid, van de Awb. Daarover beslis ik als volgt.

Op grond van dit artikel worden de kosten die in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs zijn gemaakt vergoed, voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

Gelet op de bovenvermelde beslissing is daarvan sprake. Het aan u toe te kennen bedrag is vastgesteld op € 1.002. Dit bedrag wordt binnen zes weken na

¹¹ Meer informatie kunt u vinden op de website:

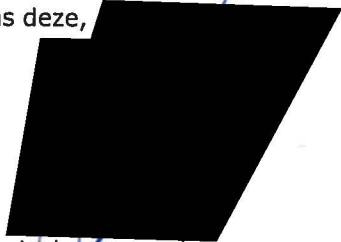
<https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/contact-met-de-autoriteit-persoonsgegevens/>.

bekendmaking van dit besluit overgemaakt naar de bij mij bekende derdengeldenrekening van uw kantoor.

VIII. Wijze van openbaarmaking

Beide delen van de beslissing op bezwaar en de daarbij alsnog openbaar gemaakte (onderdelen van) documenten worden op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Met vriendelijke groet,
de Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,

de secretaris-generaal

bijlagen:

- inventarislijst
- openbaar te maken stukken
- aangepaste stukken besluit in primo

U kunt tegen dit besluit beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Amsterdam, postbus 75850, 1070 AW Amsterdam. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden door de rechtbank zijn ontvangen. Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust.

Nummer	Datum	Aangetroffen documenten	Beoordeling inzake openbaarmaking	Weigeringsgronden Wob	Afzender	Ontvanger
15	8-jul-71 en 8-dec-71	Twee brieven MinBuiZa aan X	gedeeltelijk	nvt	MinBuiZa	X
16	12-sep-72	Brief OM - Politie	gedeeltelijk	nvt	OM	Politie
17	10-okt-72	Brief OM - MinJustitie	gedeeltelijk	nvt	OM	MinJustitie
18	20-nov-72	Brief MinBuiZa - NedAmbBraz	gedeeltelijk	nvt	MinBuiZa	amb. Brasilia
19	20-nov-72	Brief MinBuiZa - MinJustitie	gedeeltelijk	nvt	MinBuiZa	MinJustitie
20	5-jan-73	Brief MinJustitie - OM	gedeeltelijk	nvt	MinJustitie	OM
21	14-mrt-73	Brief MinBuiZa - MinJustitie	gedeeltelijk	nvt	MinBuiZa	MinJustitie
22	3-apr-73	Brief MinJustitie - MinBuiZa	gedeeltelijk	nvt	MinJustitie	MinBuiZa
23	4-apr-73	Brief MinBuiZa - MinJustitie	gedeeltelijk	nvt	MinBuiZa	MinJustitie
24	11-jul-73	Brief MinJustitie - OM	gedeeltelijk	nvt	MinJustitie	OM
25	9-jan-80	Circulaire voor de RvdK	gedeeltelijk	10.2.e	MinJustitie	RvdK
26	7-dec-81	Ambtsbericht OvJ-PG A'dam	niet openbaar	10.2.g, 11.1	OvJ	PG A'dam
27	8-dec-81	Gespreksverslag directeur Kinderbescherming en mr. X	gedeeltelijk	10.1.d, 10.2.e	dKinderbecherming	PG
28	9-dec-81	Notulen PG-vergadering	gedeeltelijk	10.1.d, 10.2.e, 11.1, nvt	secretaris	PG
29	9-dec-81	Weergave PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, 11.1, nvt	secretaris	MinJustitie
30	10-dec-81	Nota aan SG n.a.v. PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, 11.1, nvt	secretaris	SG
31	13-jan-82	Notulen PG-vergadering	gedeeltelijk	10.1.d, 10.2.e, nvt	PG	
32	27-jan-82	Notulen PG-vergadering	niet openbaar	10.2.a, 10.2.e, 11.1, nvt	PG	
33	5-apr-82	Ambtsbericht OvJ-PG A'dam	niet openbaar	10.2.g, 11.1	OvJ	PG A'dam
34	14-apr-82	Brief aan PG	gedeeltelijk	10.2.e	secretaris	PG
35	14-apr-82	Nota aan hoofden JenV (doorslag)	gedeeltelijk	10.2.e	secretaris	MinJustitie
36	14-apr-82	Nota aan SG voor PG-vergadering (doorslag)	gedeeltelijk	10.1.d, 10.2.e	secretaris	SG
37	20-apr-82	Brief aan OvJ	gedeeltelijk	10.2.e	secretaris	OvJ
38	4-mei-82	Agenda PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, nvt	secretaris	PG
39	12-mei-82	Notulen PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, nvt	secretaris	PG
40	26-jul-82	Circulaire voor de RvdK	gedeeltelijk	10.2.e	MinJustitie	RvdK
41	xx-sep-83	Rapport landelijk onderzoek	gedeeltelijk	10.2.e	OvJ en politie	PG
42	3-jan-83	Ambtsbericht OvJ-PG A'dam	niet openbaar	10.2.e, 10.2.g	OvJ	PG
43	17-okt-83	Circulaire voor de RvdK	gedeeltelijk	10.2.e	MinJustitie	RvdK
44	22-dec-83	Advies CvAvdK	gedeeltelijk	10.2.e	CvAvdK	MinJustitie
45	16-jan-84	Brief aan PG	gedeeltelijk	10.2.e	secretaris	PG
46	16-jan-84	Nota aan SG voor PG-vergadering (doorslag)	gedeeltelijk	10.2.e, 11.1	secretaris	SG

47	17-jan-84	Nota aan dKinderbescherming (doorslag)	gedeeltelijk	10.2.e	secretaris	dKinderbescherming
48	3-feb-84	Agenda PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, nvt	secretaris	PG
49	10-feb-84	Nota aan SG n.a.v. PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, 11.1	secretaris	SG
50	15-feb-84	Gedeelte notulen PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, 11.1	secretaris	MinJustitie
51	15-feb-84	Notulen PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, 11.1, 11.2, nvt	secretaris	PG
52	15-feb-84	Weergave PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, nvt	secretaris	MinJustitie
53	17-feb-84	Nota aan SG (doorslag)	geheel openbaar	<geen>	secretaris	SG
54	7-mrt-84	Gedeeltelijke notulen PG-vergadering	gedeeltelijk	10.2.e, 11.1, 11.2	secretaris	MinJustitie
55	7-mrt-84	Notulen PG-vergadering	gedeeltelijk	11.2, nvt	secretaris	PG
56	19-mrt-84	Nota MinJustitie	gedeeltelijk	10.2.e, 11.1	MinJustitie	MinJustitie
57	2-sep-85	Transcript interview Staatssecretaris	geheel openbaar	<geen>	WK	
		10.1.d = weigering i.v.m. bijzondere/strafrechtelijke persoonsgegevens				
		10.2.e = weigering i.v.m. eerbiediging persoonlijke levenssfeer				
		10.2.g = weigering i.v.m. voorkomen onevenredige benadeling/bevoordeling				
		11.1 = niet openbaar te maken persoonlijke beleidsopvattingen				
		11.2 = openbaar te maken persoonlijke beleidsopvattingen				
		nvt = niet van toepassing, niet onder reikwijdte Wob-verzoek				
		CvAvdK = College van Advies voor de Kinderbescherming				
		dKinderbescherming = directeur van de directie Kinderbescherming				
		MinBuiZa = Ministerie van Buitenlandse Zaken				
		MinJustitie = Ministerie van Justitie				
		NedAmbBraz = Nederlandse Ambassade in Brazilië				
		OM = Openbaar Ministerie				
		OvJ = Officier van Justitie				
		PG = Procureur(s)-Generaal				
		RvdK = Raden voor de Kinderbescherming				
		secretaris = secretaris van de PG-vergadering				
		SG = Secretaris-Generaal Justitie				
		WK = Vereniging Wereldkinderen				

CONSULAAI DER NEDERLANDEN
Curitiba, 8 juli 1971.

CONSULAT
DES PAYS-BAS

No. 537

Geachte

Naar aanleiding van ons laatste gesprek over adoptie kan ik U rede delen, dat ik over volledige inlichtingen beschik. Als U dus binnenkort naar Curitiba komt kan ik U terzake inlichten.

De aard van de zaak maakte het niet mogelijk hierover schriftelijk al te diep in te gaan. Er zijn goede mogelijkheden voor het door U genceemde echtpaar; met vr. groeten,

De Consul.

voor foto-copie conform.
De Officier van Justitie

9065-6-69

CONSULAAI DER NEDERLANDEN
Curitiba, 8 december 1971.

CONSULAT
DES PAYS-BAS

No. 962

Geachte

In tegenstelling met een vroeger, mondeling, bericht, moet ik U thans mede delen dat er geen 'jeito' te maken is. Een hier geboren kind dient dit land te verlaten op een Braziliaans paspoort.

Daarvoor is nodig dat het kind, met de ouders, persoonlijk verschijnt bij het Instituto de Identificacao, Rua Comandador Araujo, hoek Buenos Aires, voor het maken van vingerafdrukken. Er zijn foto's 5 x 7 cm, van voren genomen (gelijk aan die voor de nieuwe carteira) nodig, als ook het gebortebewijs en een verklaring van geen bezwaar om te reizen, deze verklaring af te geven door de kindertechter te Curitiba of (geraaktelijker) door de techter in Castro. Met vr. groeten,

SPOED

SPOED

AAN

De Heer Commissaris
van Politie

te

[redacted]

B59.650.

,12 september 1972.

4299 DV/H.

"Ondergeschoven kind".

Naar aanleiding van Uw bovengenoemde brief van 7 september jl en de daarbij gevoegde bijlagen lijkt het mij zeer gewenst, dat met spoed een onderzoek wordt ingesteld te [redacted] naar de wijze waarop en de omstandigheden waaronder [redacted] het kind thans benaamd [redacted] heeft verworven.

Zowel [redacted] waren omtrent een en ander uitvoerig te horen.

Hoe komen zij er toe om naar Brazilië te reizen en daar dit kind tot zich te nemen?

Welke rol heeft de Nederlandse consul te Curitiba (Parana) daarin gespeeld?

Is het toeval of niet dat de ambtenaar die de "geboorteacte" opmaakte een Nederlandse naam heeft?

Met de belangen van het kind wil ik zonder meer rekening houden, maar het lijkt mij toch wel van belang dat komt vast te staan of er vanuit Brazilië op illegale weg kinderen naar Nederland komen en of een Nederlands consul daar al dan niet de hand in heeft!

Wanneer het onderzoek te [redacted] is afgelopen kan ik eventueel het Ministerie van Buitenlandse Zaken benaderen. Ik moge aandringen op spoed.

voor foto-copie conform.

De Officier van Justitie

[redacted]

De Officier van Justitie,

[redacted]

PARKET VAN DE OFFICIER VAN JUSTITIE TE ASSEN

Doss. A 72/713
11 OKT. 1972
No. 172/585

AAN

De heer Hoofd van de Hoofdafdeling
Privaatrecht van het Ministerie van
Justitie

te
's-Gravenhage.

KENMERK B59.650.

UW KENMERK

ASSEN, 10 oktober 1972.

BIJLAGEN :div.

ONDERWERP :kind

Onder verwijzing naar de bijlagen moge ik Uhoogedelgestrenge
het volgende berichten.

In december 1971 heeft het echtpaar [] in Brazilië (Staat
Parana) een kind van ongeveer twee maanden tot zich genomen.
Dit kind is door hen vervolgens valselijk als ware het een uit hun
huwelijk geboren kind aangegeven bij de Burgerlijke Stand aldaar en
naar Nederland meegenomen.

Tenslotte hebben zij het kind in hun woonplaats [] doen inschrijven
in het Bevolkingsregister als hun eigen kind.

Strafrechtelijk lijkt mij hier door die opgave, onder overlegging van
de valse geboorteakte, overtreden []

[] beroept zich op zijn goede trouw. Of een strafvervolgung
hier opportuun is lijkt mij voorshands twijfelachtig.

Van meer belang is het civielrechtelijk aspect.

De civielrechtelijke status van het kind lijkt mij zeer onduidelijk.

Ik moge U verzoeken mij in deze wel te willen adviseren,
opdat dit vreemde geval tot een bevredigende oplossing wordt gebracht.
Het belang van het kind moet naar het mij voorkomt hier voorop staan.

[] zal in elk geval in Nederland bij [] (pleeg)ouders moeten
blijven.

Een eerste vraag lijkt mij of aan de Braziliaanse geboorteakte dezelfde
kracht moet worden toegekend als aan een Nederlandse akte.

Zo ja, dan vraag ik mij af, of het niet het beste zou zijn de toestand
te laten zoals deze is.

Alleen eventuele erfenamen van het echtpaar [] zouden hier-
door benadeeld kunnen zijn.

Ik moet U evenwel bekennen, dat ik de internationale en civiel-
rechtelijke aspecten en consequenties van een en ander niet behoorlijk
kan overzien. Daarom wil ik U vragen om Uw deskundige mening in deze.

Te

PARKET VAN DE
FFICIER VAN JUSTITIE
TE ASSEN

Te Uwer informatie moge nog dienen, dat ik twee exemplaren van het dossier heb toegezonden aan de Heer Procureur-Generaal te Leeuwarden in verband met het feit dat het kind (ook?) Braziliaan is, doch vooral met de bedoeling dat een exemplaar wordt doorgezonden aan Zijne Excellentie de Minister van Buitenlandse Zaken in verband met de vreemde houding van de Nederlandse Consul te Curitiba.

De Hoofdofficier van Justitie,

AAN Harer Majesteits Buitengewoon
en Gevolmachtigd Ambassadeur
te

BRASILIA

Directie Algemene Zaken

20 november 1972

Verduistering van Staat-
kind [redacted]

DAZ/JZ-239488/777

Bijlagen:

./.. Ik heb de eer U hiernevens afschrift te doen toekomen van een schrijven van de Hoofdofficier van Justitie te Assen, dd. 10 oktober 1972, B 59.650, gericht aan de Hoofdafdeling Privaatrecht van het Ministerie van Justitie, met diverse bijlagen, inzake bovenvermeld onderwerp, naar de inhoud waarvan ter bekorting moge worden verwezen.

Zoals U uit de inhoud van bijlagen dezès moge blijken, is het echtpaar [redacted] in december 1971 naar het land Uwer vestiging gereisd en heeft het aldaar, met medewerking van (mogelijk zelfs op instigatie van) de Consul der Nederlanden te Curitiba, [redacted] een kind (geboren uit een

[redacted] als ware het een uit hun huwelijk geboren kind aangegeven bij de Burgerlijke Stand te [redacted] en naar Nederland medegenomen.

Deze handeling zou het misdrijf verduistering van staat op kunnen leveren, tenzij een dergelijke handeling te Uwent niet strafbaar is. Indien dit niet het geval is, kan het echtpaar hier te lande niet strafrechtelijk worden vervolgd, daar vervolging alleen mogelijk is voor feiten, die èn in het land waar het feit werd gepleegd èn in het land waar de vervolging plaats vindt, strafbaar zijn. Civiel-rechtelijk is echter uitsluitend het Nederlandse recht van toepassing.

Deze aangelegenheid werd besproken in de Permanente Commissie van Advies voor Burgerlijke Stand en Nationaliteitsaangelegenheden.

Men was aldaar unaniem van oordeel dat de suggestie van de Hoofdofficier voornoemd, in casu "de toestand te laten zoals deze is" niet juist is.

In de eerste plaats dienen hier te lande [redacted] het gezag over het kind te krijgen, zodat een Nederlandse adoptie te zijner tijd mogelijk zal zijn.

In de tweede plaats zou de geboorteakte te Uwent moeten worden gewijzigd.

- Aangezien -

DAZ/JZ-239488

20 november 1972

2

Aangezien vermoedelijk echter en de Consul der Nederlanden te Curitiba en de (blijkbaar van origine Nederlandse) ambtenaar van de Burgerlijke Stand te Carambei aan deze handeling hebben medegewerkt, vraag ik mij af of het opportuun is deze kwestie aan de autoriteiten te Uwent voor te leggen.

Het wil voorkomen, uit voorgaande correspondentie, dat inderdaad, zoals blijkt uit de inhoud van bijlagen dezes, Brazilie in dit opzicht "het land der onbegrensde mogelijkheden is."

Het behoeft echter geen betoog dat met verbazing werd kennis genomen van het feit dat een Nederlandse consulaire ambtenaar in dit soort van gevallen medewerking verleent. Ik moge U dan ook verzoeken er met nadruk op te wijzen dat hij onjuist heeft gehandeld.

Reeds meermalen is gebleken dat te Uwent valse medische verklaringen omtrent geboorte en valse geboorteakten op eenvoudige wijze verkrijgbaar zijn.

Indien er geen enkel bewijs is, dat een bepaald kind niet het kind is, geboren uit het huwelijk van een echtpaar genoemd in de geboorteakte, (behalve verhalen van de bureu) ligt het niet op de weg van de Nederlandse administratie de status van een kind in twijfel te trekken. In dit geval echter geven beide partijen toe dat het kind niet uit hun huwelijk is geboren.

Ik zal het ten zeerste op prijs stellen, zo mogelijk spoedig, van U te vernemen tot welke opmerkingen e.e.a. U aanleiding geeft.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
voor de Minister,
Het Hoofd van het Bureau Juridische Zaken,

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 — 'S-GRAVENHAGE — TEL. 614941

1 p. 19

Doss.	A 72/713
	22 NOV. 1972
Nq.	172/722

Notificatie

visie vanaf aan

AAN het Ministerie van Justitie
t.a.v.
te

'S-GRAVENHAGE

Departementsonderdeel: Directie Algemene Zaken

Datum: 20 november 1972

Onderwerp: Verduistering van Staat-
kind

Kenmerk: DAZ/JZ-239488

Bijlagen:

*Ben. Rep. en archief:
I.v.p. 15 jan. 1973 volgen*

Onder verwijzing naar de van U ondershands ontvangen
stukken nopens bovenaangehaald onderwerp, moge U hierne-
vens afschrift aantreffen, onder datum en nummer dezès,
van mijn brief aan Harer Majesteits Ambassadeur te Bra-
silia.

Ik zal niet nalaten op deze aangelegenheid terug te
komen, zodra nadere berichten mij van de zijde van de Am-
bassadeur voornoemd hebben bereikt.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
voor de Minister,
Het Hoofd van het Bureau Juridische Zaken,

Aan de Hoofdofficier van Justitie
Brinkstraat 4
ASSEN

10 oktober 1972, B 59.650
kind

[redacted]

Privaatrecht
Nr. 516/172
5 januari 1973

Ten antwoord op uw bovenvermelde brief heb ik de eer u mede te delen, dat de problemen met betrekking tot het kind, bekend als [redacted], kunnen worden opgelost door middel van adoptie van het kind door het echtpaar [redacted]. Tevoren kan het echtpaar verzoeken te worden belast met de voogdij en de toeziende voogdij.

Ik ben voorshands met u van oordeel dat in dit geval een strafvervolgning niet opportuun schijnt. Met een definitief standpunt wacht ik tot ik een mij door de minister van Buitenlandse Zaken toegezegd nader bericht zal hebben ontvangen.

Aangetekend zij nog, dat de bewijskracht van buitenlandse akten van de burgerlijke stand ter vrije beoordeling van de Nederlandse autoriteiten staat. Nu het evident is, dat de geboorteakte vals is, behoeft er in Nederland, wat de staat van het kind betreft generlei bewijskracht aan te worden toegekend.

Met betrekking tot de opneming van het kind in het Bevolkingsregister wend ik mij tot de Rijksinspectie van de Bevolkingsregisters.

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Hoofdafdeling
Privaatrecht,

[redacted]

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Justitie,
Hoofdafdeling Vreemdelingenzaken
en Grensbewaking,
Raamweg 47,
's-Gravenhage.

Directie Algemene Zaken

14 maart 1973

DAZ/JZ-49139

Bijlagen:

Onder verwijzing naar Uw schrijven d.d. 31 januari 1973, Vreemdelingenzaken en Grensbewaking, nr 59/412168-A, heb ik de eer U mede te delen, dat reeds op verzoek van de Hoofdafdeling Privaatrecht van Uw ministerie op 20 november 1972 Harer Majesteits ambassadeur te Brasilia werd verzocht een onderzoek in te stellen naar de afkomst van de minderjarige [redacted].

- ./.
 - ./.
 - ./.
- U moge hiernevens afschrift aantreffen van een brief van Harer Majesteits ambassadeur te Brasilia, d.d. 23 februari 1973, no 71/196, alsmede kopie van een brief van de consul-generaal der Nederlanden te São Paulo d.d. 11 december 1972, no 3853/541, naar de inhoud waarvan ik moge verwijzen.
- Tevens moge U hierbij aantreffen kopie van de in bijlagen dezès genoemde ambtelijke correspondentie, te weten een brief van de consul-generaal te São Paulo d.d. 6 februari 1968, no 405/115, en het antwoord daarop van dit ministerie d.d. 22 februari 1968, DAZ/JZ-30150/129. Het wil voorkomen dat dit geval niet als precedent kan gelden, daar het in [redacted] geboren kind, blijkens de gevraakte geboorteakte, werd geboren uit in Brazilië gevestigde ouders. Tevens konden deze ouders een medische verklaring overleggen van een arts, die bij de bevalling aanwezig was. Het lag toen niet op de weg van de administratie in verband met de registratie geloof te hechten aan het verhaal van de moeder van de echtgenoot, die meende dat het kind niet door haar schoondochter ter wereld was gebracht.

In het geval van [redacted] zijn de ouders speciaal naar Brazilië gereisd om een kind, als ware het uit de vrouw geboren, bij de burgerlijke stand aan te geven en vervolgens mee naar Nederland te nemen.

Inmiddels blijkt niet uit de inhoud van bijlagen dezès de ware afkomst van het kind.

Ik vraag mij echter af of het opportuun moet worden geacht nog verder naspeuringen in Brazilië te verrichten. In tegenstelling tot het geval dat zich in 1968 voordeed, is in casu door de ouders verklaard dat het kind [redacted] niet uit de vrouw was geboren. Bovendien was er uiteraard geen sprake van een medische verklaring.

- Uit -

Uit de inhoud van de brieven van de consul der Nederlanden te Curitiba, gericht aan [redacted] d.d. 8 juli 1971 no 537 en d.d. 8 december 1971 no 962 kan worden afgeleid dat de betrokken consul inderdaad medewerking heeft verleend, onder andere blijkens de passage: "De aard van de zaak maakt het niet mogelijk hierover schriftelijk al te diep in te gaan. Er zijn echter goede mogelijkheden voor het door U genoemde echtpaar."

Hoe dit ook zij, het wil voorkomen, dat zonder de Braziliaanse autoriteiten te benaderen het niet mogelijk zal zijn de ware afkomst van het kind te achterhalen.

Het lijkt aanbevelenswaardig dat het kind te zijner tijd op naar Nederlands recht geldige wijze door het echtpaar [redacted] wordt geadopteerd.

Ten slotte zal ik het op prijs stellen van U te vernemen tot welke opmerkingen een en ander U aanleiding geeft.

Afschrift van deze brief met bijlagen zend ik aan de Hoofdafdeling Privaatrecht van Uw ministerie.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
voor de Minister,
het Hoofd van het Bureau Juridische Zaken,

Doorslag voor het dossier

Aan:
de Minister van Buitenlandse
Zaken

20 november 1972,
DAZ/Jz - 239488

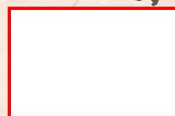
nr. 107/173

kind ".

3 april 1973.

Ik heb de eer u te verzoeken mij mede te delen of
en zo ja, welke nadere berichten u intussen hebt
ontvangen.

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Directie
Kinderbescherming,
voor deze,

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 — 'S-GRAVENHAGE — TEL. 614941

Doss. *A 72/713*

9 MEI 1973

No. *173/335*

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Justitie
t.a.v. de Directie Kinderbescherming

Departementsonderdeel: Directie Algemene Zaken

Datum: 4 april 1973

Onderwerpkind

[Redacted]

Kenmerk: DAZ/JZ-75044

*Bij Dir. Kinderbesch. en le kind.
Met no. 104/143 is een
nummer van Privaatrecht.*

Met verwijzing naar Uw brief dd. 3 april 1973, Directie Kinderbescherming nr 107/173, heb ik de eer U mede te delen, dat het resultaat van het ingestelde onderzoek naar de afkomst van de minderjarige [Redacted] bij mijn brief DAZ/JZ-49139 dd. 14 maart 1973 te Uwer kennis werd gebracht, ter attentie van de Hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking, terwijl afschrift van genoemde brief en de bijlagen daarvan werd toegezonden aan de Hoofdafdeling Privaatrecht van Uw Ministerie, ter attentie van [Redacted]. Een fotocopie van genoemde brief, zonder bijlagen, gelieve U voor de goede orde hiernevens aan te treffen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

Voor de Minister,

Het plv. Hoofd van het Bureau Juridische Zaken.

[Redacted]

Aan de Procureur-Generaal
bij het Gerechtshof
te
Leeuwarden.

13 oktober 1972, nr. 6369/72

Privaatrecht
Nr. 202/173

minderjarige [redacted]

11 juli 1973

Ten antwoord op uw bovenvermelde brief heb ik de eer u mede te delen dat de ambassadeur te Brasilia als zijn oordeel te kennen heeft gegeven dat er geen aanleiding bestaat de honorair Consul te Curitiba het voorgevallene te zwaar aan te rekenen, daar hij blijkens een terzake ingesteld onderzoek geacht kan worden te goeder trouw te hebben gehandeld. De ambassadeur ziet onvoldoende aanleiding en acht het ook niet opportuun, de Braziliaanse autoriteiten in kennis te stellen van het voorgevallene nu de echtelieden [redacted] Brazilisch hebben verlaten. Overigens levert verduistering van staat in Brazilisch evenals in Nederland een misdrijf op. Wijziging van de geboorte-akte kan alleen plaats hebben na een bevel van de rechter, nadat verduistering van staat bij gerechtelijke uitspraak is vastgesteld.

Ik kan mij gelet op alle omstandigheden van het geval tenslotte wel met het standpunt van de ambassadeur verenigen. Voor een strafvervolgning lijkt ook mij onvoldoende aanleiding te bestaan.

Gelet op de belangen van de minderjarige [redacted] meen ik geen bezwaar te moeten maken tegen [redacted] voortgezette verblijf in Nederland.

Ik moge u dan ook verzoeken de Commissaris van Politie [redacted] te berichten dat namens mij aan het kind een vergunning tot verblijf kan worden verleend, zodra daartoe door [redacted] een verzoek van het model h, als bedoeld in bijlage 4 van het Voorschrift Vreemdelingen zal zijn ingediend, welk verzoek ik te zijner tijd nog gaarne zal ontvangen.

De problemen betreffende de staat van voornoemde minderjarige zullen door adoptie van het kind door het echtpaar [redacted] kunnen worden opgelost.

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Hoofdafdeling
Privaatrecht,
[redacted]

Acc. Nr. 944

Ministerie van Justitie

Schedeldoekshaven 100 's-Gravenhage

Aan: de secretarissen van de raden
voor de kindbescherming

Uw brief

Ons kenmerk Kinderbescherming
Nr. 1436/779Onderwerp illegaal Nederland bin-
nengekomen pleegkinderen

Datum 9 januari 1980.

Doorkiesnummer

Hoewel het aantal aangemelde, illegaal Nederland binnengekomen pleegkinderen niet verontrustend groot is, komt het mij wenselijk voor om u, in afwachting van een definitieve regeling, een schriftelijke instructie ten aanzien van uw bemoeienis in deze te doen toekomen. Hiermee wordt tevens tegemoet gekomen aan verzoeken daartoe, mij door enkele raden gedaan.

Echtparen die een kind zonder de daarvoor benodigde bescheiden Nederland hebben binnengebracht, of bij wie door bemiddeling van derden een op deze wijze ons land binnengekomen kind is geplaatst, zullen zich in vele gevallen tot een der raden voor de kindbescherming wenden met het verzoek om zo spoedig mogelijk een gezinsonderzoek in te stellen opdat het verblijf van het opgenomen kind kan worden geregeld.

Om hen die een illegaal Nederland binnengebracht kind hebben opgenomen niet te bevoordelen, zullen zij géén voorrang genieten bij de in te stellen gezinsonderzoeken. Bij de echtparen die reeds een verzoek tot opname van een buitenlands pleegkind hebben ingediend zullen deze onderzoeken eerst plaatsvinden in de periode waarin zij naar inschrijvingsnummer aan de beurt zouden zijn geweest.

Voor echtparen die een dergelijk verzoek nog niet hebben ingediend zal de datum van aanmelding bij de vreemdelingenpolitie - hetgeen in beide gevallen zo spoedig mogelijk dient te geschieden - worden beschouwd als de datum waarop een dergelijk verzoek is ingediend. Het is echter wél wenselijk een summier onderzoek, op grond van de Pleegkinderen Wet, naar de gezinssituatie in te doen stellen om te bezien of het verantwoord is het kind, in afwachting van het in te stellen onderzoek, in het gezin te laten verblijven. Zolang het verblijf van een kind hier te lande nog niet is geregeld, dient medewerking aan een gezagsvoorziening achterwege te blijven.

- Indien -

bijlage(n)

Postadres: Postbus 20301 2500 EH 's-Gravenhage tel. 070-707911

Verzoeken slechts één zaak in één brief te behandelen en bij beantwoording de datum en het kenmerk te vermelden

Indien u mocht blijken van een situatie als de onderhavige, zal ik het op prijs stellen indien u mijn departement daarvan in kennis zou stellen.

De Staatssecretaris van Justitie
Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Directie
Kinderbescherming
voor deze,

10.2.e

Korte samenvatting van een gesprek op verzoek van de heer
 10.2.e met hoofd directie kindbescherming
 op dinsdag 8 december 1981.

10.2.e wijst op de voorbeeldwerking van de zaak
 10.1.d, welke zaak bij alle betrokkenen bekend zou zijn.

Hij werd door een aantal pleegouders dienaangaande benaderd.
 In overleg met de advocate, mevrouw Wierman, in deze zaak,
 werd bevorderd dat aan een en ander zo weinig mogelijk
 publiciteit werd en wordt gegeven.

Hij deelt mee a.s. donderdag een bespreking te zullen hebben
 met de O.v.J. Amsterdam 10.2.e

Hij verklaart dat er geen organisatie en financiële manipulaties
 achter het geheel zitten - zelf is hij in Brazilië geweest.

De kinderen liggen voor het oprapen en moeders verdwijnen aan de
 lopende band, na een bevalling in het ziekenhuis.

Hij stelt dat het aantonen van een valse geboorteaangifte
 bijzonder moeilijk zal zijn.

Bij de pleegouders zouden haatgevoelens zijn ontstaan ten aanzien
 van Raden voor de Kinderbescherming, vooral naar aanleiding van
 de zaak 10.1.d.

Hij meent dat hij (mogelijke) cliënten slechts kan adviseren als
 hij weet "hoe het spel aan de andere zijde wordt gespeeld".

Anders zal hij een zeer formeel standpunt innemen.

Politie zou hem hebben meegedeeld dat het niet de bedoeling zou
 zijn dat men ging vervolgen.

Slechts in gevallen waarin de criteria van art. 241 gelden, zou
 men medewerking verlenen.

Hij pleit voor een gelijk beleid in deze zaken te voeren door de
 Raden voor de Kinderbescherming.

Ik deelde 10.2.e mee dat de Staatssecretaris ervan
 op de hoogte is dat het O.M. deze zaak ernstig opvat.

Tevens heb ik gesteld dat het niet in het voornemen ligt van de S.S. de
 kinderen uit de gezinnen weg te doen halen als hij een onderzoek
 van de Raad zou blijken dat het kind op een verantwoorde wijze
 wordt verzorgd en opgevoed.

Tenslotte deelt hij mee dat zijnerzijds er zoveel mogelijk naar zal
 worden gestreefd de zaak uit de publiciteit te houden. Een en ander
 heeft hij ook kunnen bereiken met een aantal journalisten met
 betrekking tot de zaak 10.1.d.

Notulen van de vergadering van procureurs-generaal op woensdag 9 december 1981 op het ministerie van justitie.

Aanwezig: de secretaris-generaal, de procureurs-generaal te Leeuwarden, Arnhem, 's-Hertogenbosch en Amsterdam, voor het ressort 's-Gravenhage mr. 10.2.e, de directeur-generaal en de secretaris.

PG-Arnhem arriveert wegens slechte weersomstandigheden pas om 11.30 uur.

1. Opening

10.2.e, nvt

Ingelast agendapunt.

Illegale import van buitenlandse kinderen

De rijkspolitie te Amsterdam is op het spoor gekomen van een -naar het schijnt- grootscheepse organisatie die illegaal met name Braziliaanse kinderen ter beschikking stelt aan Nederlandse echtparen. 10.2.e arrondissementsofficier van justitie 1^e klas te Amsterdam, en mr. 10.2.e, hoofd stafbureau juridische zaken van de directie kinderscherming, wonen de bespreking bij.

10.2.e zet desgevraagd uiteen dat ongeveer een maand geleden in de gemeente 10.1.d een ambtenaar van de burgerlijke stand verdenking kreeg toen een echtpaar aangifte kwam doen van de geboorte van een kind tijdens een verblijf in Brazilië, terwijl in die gemeente algemeen bekend was dat de vrouw geen kinderen kon krijgen. Bij navraag bleek het kind, dat nog geen zes maanden oud was, langs illegale weg Nederland te zijn binnengebracht teneinde het in het gezin op te nemen. De of-

ficier van justitie heeft met gebruikmaking van artikel 241 lid 3 boek I B.W. het kind voorlopig toevertrouwd aan de raad van de kinderbescherming. Het echtpaar verloor in eerste aanleg het kort geding dat het bij de president van de rechtbank te 10.1.d aanspande tegen deze maatregel. Het tekende hoger beroep aan. Naar aanleiding van dit geval bleek dat veel meer echtparen op deze wijze kinderen in hun gezin hadden opgenomen. De politie spreekt al van een honderdtal gevallen. Men vermoedt dat er een organisatie achter zit. De burgemeesters van de betrokken woonplaatsen weigeren iedere medewerking uit vrees dat de kinderen uit de gezinnen zullen worden weggehaald.

De voorzitter deelt mee dat de staatssecretaris gealarmeerd is over de massaliteit van het verschijnsel. De echtparen die gebruik maken van deze illegale weg bevoordelen zich ten opzichte van hen die de officiële procedure volgen. Er gaat een grote subsociale werking van deze handelwijze uit. Hoe hiertegen op te treden? De staatssecretaris acht het in beginsel niet opportuun de legale toestand te herstellen door de kinderen met toepassing van een maatregel van kinderbescherming uit het gezin te halen en elders onder te brengen, gezien de vele emoties die dit naar verwachting zou oproepen. Een uitzondering hierop is slechts denkbaar indien het kind nog maar heel kort in het gezin is, zoals in het genoemde geval te 10.1.d Nader ware te bezien waar de grens van "heel kort" moet worden gelegd.

Er is besloten enige maatregelen te nemen die de illegale import van kinderen moet voorkomen. De grensbewaking, met name op Schiphol, wordt gevraagd attent te zijn op mogelijk illegaal ingevoerde kinderen. Het ministerie van buitenlandse zaken zal worden verzocht de diplomatieke posten in het buitenland te vragen alert te zijn op verzoeken van echtparen een kind bij te schrijven op het Nederlandse paspoort. De ambtenaar van de burgerlijke stand te 's-Gravenhage, bij wie alle in het buitenland geboren kinderen met Nederlandse ouders moeten worden aangegeven, zal eveneens worden verzocht alert te zijn.

Verder moet worden gedacht aan strafrechtelijke maatregelen. Hier komt de rol van het OM in beeld.

10.2.e deelt mee dat de afdeling jeugdzaken van

het district Amsterdam van de rijkspolitie naar aanleiding van een zaak in 10.1.d deze zaak heeft aangepakt en contact hierover onderhoudt met andere districten. De afdeling heeft spreker geïnformeerd en deze op zijn beurt zijn procureur-generaal. Inmiddels blijken er in negen arrondissementen uit alle ressorten, behalve het zuidelijke, gevallen bekend. De aanpak vanuit een centrale politie- en OM-instansie ligt voor de hand. De genoemde afdeling jeugdzaken en spreker zouden hiertoe desgevraagd bereid zijn.

11.1

Tot slot wijst spreker op de civielrechtelijke afwikkeling. Indien is besloten de kinderen bij de ouders te laten zullen de registers van de burgerlijke stand toch moeten worden gecorrigeerd. De kinderen zijn immers als regel aangegeven als uit de ouders geboren. Daar dit niet het geval is zal de procedure voor adoptie moeten worden gevolgd. Spreker wijst op mogelijke erfrechtelijke gevolgen.

De voorzitter vraagt of het de bedoeling is ook de ouders te vervolgen.

10.2.e antwoordt nog geen standpunt hierover te

hebben. 11.1

11.1

De voorzitter beaamt dat de minister en staatssecretaris geïnteresseerd zijn in de omvang en de aard van het verschijnsel en in de strafrechtelijke aanpak.

10.2.e

De vergadering stemt op voorstel van de voorzitter in met een coördinatie van de strafrechtelijke aanpak op korte termijn.

De voorzitter vraagt of het nodig is te bepalen welk type officier van justitie dit soort zaken in de verschillende arrondissementen zal behandelen: bijv. de rayon-officier of de kinderofficier. De laatsten zijn met name bij de civielrechtelijke aspecten betrokken.

De vergadering laat de bepaling van de behandelend officier van justitie over aan de hoofdofficieren. Deze zullen 10.2.e hiervan mededeling doen.

De voorzitter vraagt of de coördinatie van de opsporing kan worden toevertrouwd aan de afdeling jeugdzaken van het district Amsterdam.

De vergadering stemt hiermee in. Deze afdeling is bereid en in staat deze taak op zich te nemen. Met het oog op een goede coördinatie zal zij contact opnemen met de gemeentepolitie te Amsterdam. De coördinerende functie houdt in dat de afdeling de vragen aan de te horen ouders zal opstellen, opdat zo veel mogelijk uniforme processen-verbaal tot stand komen. Verder zal de afdeling contact opnemen met de ambtenaar van de burgerlijke stand te 's-Gravenhage,

aan wie de geboorteaktes van deze kinderen moeten worden toegezonden. **10.2.e** zal het contact met de afdeling onderhouden.

10.2.e deelt mee dat de raad voor de kinderbescherming een onderzoek bij de betrokken ouders zal instellen om te zien of de kinderen verantwoord worden opgevangen. Dit geschiedt immers ook bij de ouders die legaal een kind in hun gezin opnemen.

De voorzitter neemt aan dat **10.2.e** en **10.2.e** met elkaar hierover contact zullen onderhouden.

nvt (tot en met einde notulen (p.6-23))

*Miss. Patrick N'dam telde.
politici **10.1.d** wilde niet
meewerken. Waarna op brief.
Wees op weergave. Meel en
nog anderszins implementatie
kamen?*

ll 1/ hr
2/ hr

Weergave van de belangrijkste besproken onderwerpen in de vergadering van procureurs-generaal van 9 december 1981.

1. Illegale invoer van buitenlandse (pleeg)kinderen.

De rijkspolitie te Amsterdam is op het spoor gekomen van een -naar het schijnt- grootscheepse organisatie die illegaal buitenlandse kinderen tegen betaling ter beschikking stelt van Nederlandse ouderparen. Er zijn al ongeveer honderd gevallen bekend geworden, verdeeld over negen arrondissementen. Veelal is de gang van zaken de volgende. Een echtpaar wendt voor naar het buitenland op vakantie te gaan. Aldaar wordt hun een kind toegespeeld dat zij meenemen naar Nederland en daar aangeven als ware het een eigen wettig kind. Vooral Brazilië schijnt in trek. De vergadering toonde zich verontrust over de omvang van het verschijnsel. De echtparen die gebruik maken van deze illegale weg bevoordelen zich ten opzichte van hen die de officiële adoptieprocedure volgen. De subsociale werking van deze gang van zaken is waarschijnlijk groot. Er zijn verschillende mogelijkheden hiertegen op te treden.

In de eerste plaats is er de civielrechtelijke weg. De legale toestand zou in sommige gevallen kunnen worden hersteld doordat de officier van justitie met gebruikmaking van artikel 241 lid 3 boek I BW het kind voorlopig toevertrouwt aan de raad voor de kindbescherming. Dit kan alleen indien het kind op het moment van opneming in het gezin de leeftijd van zes maanden nog niet heeft bereikt. In één geval is dit gebeurd. De staatssecretaris heeft echter de toezegging gedaan dat de kinderen in beginsel niet uit het gezin zullen worden gehaald, indien blijkt dat zij op een verantwoorde wijze worden verzorgd en opgevoed. Een uitzondering hierop is slechts denkbaar wanneer het kind nog maar heel kort in het gezin is, zoals in het eerder genoemde geval.

In de tweede plaats zijn maatregelen genomen in de sfeer van het voorkomen van de illegale invoer. De grensbewaking, met name op Schiphol, zal meer attent zijn op mogelijk illegaal ingevoerde kinderen. Het ministerie van buitenlandse zaken is verzocht de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland te vragen alert te zijn op verzoeken van echtparen een kind bij te schrijven op het Nederlandse paspoort. De ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage is eveneens verzocht waakzaam te zijn. Ingevolge artikel 23 lid 1 van het Besluit Burgerlijke Stand kunnen de buitenlandse -als regel valse- geboortaktes in Nederland slechts in zijn registers worden ingeschreven.

In de derde plaats is een strafrechtelijk optreden mogelijk. Er zijn verschillende strafbare feiten in het geding die de ouders en de leden van de organisatie hebben gepleegd of waaraan zij hebben deelgenomen. 11.1

11.1

De afdeling jeugdzaken van het district Amsterdam van het korps rijkspolitie zal op het niveau van de politie voor de coördinatie zorgdragen. 10.2.e arrondissementsofficier van justitie 1^e klas te Amsterdam, zal in overleg met zijn betrokken ambtgenoten op het niveau van het OM coördineren en een advies over het strafrechtelijk beleid aanbieden aan de PG-vergadering.

10.2.e onderhoudt ook het contact met de genoemde afdeling jeugdzaken. Onzeker is nog of ook tegen de ouders een vervolging zal worden ingesteld. Wel zal de politie hen allen horen en zullen de raden voor de kinderbescherming een onderzoek doen instellen naar de gezinssituatie. De

vergadering laat het aan de hoofdofficieren over om te bepalen welke officier van justitie in zijn arrondissement dit soort zaken behandelt: bijv. de rayon-officier of de kinderofficier. De laatste zal vaak betrokken zijn bij civielrechtelijke aspecten in deze categorie zaken. Indien wordt besloten de kinderen bij de ouders te laten zullen immers de registers van de burgerlijke stand moeten worden gerectificeerd, bijv. in de gevallen dat de ouders het kind ten onrechte als hun eigen wettig kind hebben aangegeven. De gewone adoptieprocedure zal dan alsnog in gang moeten worden gezet. De hoofdofficieren wordt verzocht indien zij met dit soort zaken worden geconfronteerd, zich te wenden tot

10.2.e

2. nvt (tot en met einde weergave (p.4-6))

3.

AAN ~~MINISTER~~ STAATSEKRETARIS / SECRETARIS-GENERAAL

* d.t.v. Secretaris-Generaal

10.2.e

DATUM 10 december 1981

NUMMER U-81-425

VAN Secretaris PG-vergadering

AANT. BIJLAGEN

15/12 RUBRICERING

ONDERWERP:

Aktiepunten PG-vergadering van 9 december j.l.

Behoort bij concept aan

marge voor aantekeningen

nvt

De PG-vergadering van 9 december j.l. leverde de volgende aktiepunten op.

1. De aanwijzing van 10.2.e als landelijk coördinator voor het OM-beleid inzake de illegaal geïmporteerde kinderen zal ik opnemen in de weergave. 11.1

11.1

Zijn voorstellen komen trouwens toch nog in de PG-vergadering.

2. nvt

3.

4.

5.

6.

7.

* Doorhalen wat niet van toepassing is

Datum van ontvangst

Afdoening - verwijzing - dossier

11 DEC. 1981

nvt

nvt

10.2.e

Notulen van de vergadering van procureurs-generaal op
woensdag 13 januari 1982 op het ministerie van justitie.

Aanwezig: de secretaris-generaal, de procureurs-generaal
te 's-Hertogenbosch, Amsterdam en Leeuwarden,
voor het ressort Arnhem mr. 10.2.e, voor
het ressort Den Haag mr. 10.2.e, de direc-
teur-generaal en de secretaris.

1. Opening.

nvt

2.

nvt

secr.

Post-uit

2b. Opmerkingen naar aanleiding van de notulen.

(ad blz. 1, illegale import van buitenlandse kinderen)
PG-Amsterdam deelt mee dat **10.2.e** bezig is met
een inventarisatie van het aantal gevallen. Bij de be-
trokken ouders is in zoverre enige rust en daarmee be-
reidheid tot medewerking ontstaan, dat het kind uit
10.1.d dat voorlopig was toevertrouwd aan de raad
voor de kindbescherming, door de Kantonrechter
desgevraagd weer in het gezin is geplaatst
waar het uit was weggehaald. Het onderzoek vindt voort-
gang. Of alle feiten boven tafel zullen komen is niet

zeker.

10.2.e, 11.1

PG-Amsterdam

Hand nage?

nvt tot en met einde notulen (p.4-27)

Ministerie van Justitie

Schedeldoekshaven 100 's-Gravenhage

Aan de leden van de vergadering van
procureurs-generaal

Uw brief

Onderwerp Illegale adoptie buitenlandse
kinderen

Ons kenmerk secretariaat vergadering van
procureurs-generaal, U-82-167
Datum 14 april 1982
Doorkiesnummer

Ter bespreking in een van de komende vergaderingen van procureurs-generaal zend ik u hierbij een ambtsbericht van 5 april 1982 van 10.2.e belast met de coördinatie van het beleid inzake de illegale adoptie van buitenlandse kinderen. Het onderwerp kwam eerder ter sprake in de vergadering van 9 december 1981 (zie blz. 1 e.v.).

De secretaris van de vergadering van
procureurs-generaal

10.2.e

bijlage(n)

Postadres: Postbus 20301 2500 EH 's-Gravenhage tel.: 070-707911

Verzoeken slechts één zaak in één brief te behandelen en bij beantwoording de datum en het kenmerk te vermelden.

heer hoofd van de direktie kinderbescherming
heer hoofd van de hoofdafdeling privaatrecht
heer hoofd van de hoofdafdeling staats- en
strafrecht
secretaris PG-vergadering

14 APR. 1982

U-82-168

Illegale adoptie buitenlandse kinderen

Hierbij zend ik u te over kennisgeving een ambtsbericht van 5 april 1982 van 10.2.e, belast met de coördinatie van het strafrechtelijk beleid inzake de illegale adoptie van buitenlandse kinderen. Het onderwerp komt ter sprake in een van de komende vergaderingen van procureurs-generaal. Mocht u ten behoeve van de bespreking in de PG-vergadering nog een nota willen uitbrengen, betref aan de procureurs-generaal hetzij aan de voorzitter van de PG-vergadering, dan verneem ik zulke gaarne, opdat ik daarmee bij de agendering rekening kan houden.

XXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

14 april 1982

36

U-112-166

secretaris PG-vergadering

Illegale adoptie Braziliaanse baby's

Hierbij zend ik u te uwer kennisgeving een ambtsber-
richt van 5 april 1982 van **10.2.e**
coördinerend officier van justitie inzake illegale
adoptie van buitenlandse kinderen. Kopie van het
ambtsbericht zend ik toe aan de hoofden van de
directie kindbescherming en hoofdafdelingen
privaatrecht en staats- en strafrecht. Ik stel mij
voor het onderwerp te plaatsen op de agenda van
een van de komende vergaderingen van procureurs-
generaal.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aan 10.2.e

arrondissementsofficier van justitie
 Paleis van Justitie
 Amsterdam

secretariaat vergadering van
 procureurs-generaal, U-82-183

Illegale invoer buitenlandse
 kinderen

20 APR. 1982

Onlangs ontving ik uw ambtsbericht over bovengenoemd onderwerp. Ik zond dit toe aan de leden van de RI-vergadering ter bespreking in een van de komende vergaderingen, alsmede aan de hoofden van de directie kinderbescherming, van de hoofdafdeling ~~privaatrecht~~ privaatrecht en de hoofdafdeling staats- en strafrecht. Het hoofd van de hoofdafdeling privaatrecht liet mij weten dat een exemplaar van de Braziliaanse wetgeving in de Portugese taal via de rijksinspectie van de bevolkingeregistrars is toegezonden aan de dienst jeugdzaken van het district van de rijkspolitie te Amsterdam.

Het hoofd van de hoofdafdeling privaatrecht gaf mij verder als achtergrondinformatie over de situatie in Brazilië bijgaande stukken over 10.1.d, 10.2.e Deze zend ik te uwer informatie hierbij toe.

De secretaris van de vergadering van
 procureurs-generaal

10.2.e

SECRETARIS-GENERAAL
VAN HET
MINISTERIE VAN JUSTITIE

38

's-Gravenhage, 4 mei 1982

Agenda voor de vergadering van procureurs-generaal op woensdag
12 mei 1982 op het ministerie van justitie.

1. Opening.

nvt

3. Ingekomen stukken

nvt

- b. Brief van 5 april 1982, nr. AZ-D-5717-1981, van 10.2.e
overillegale adoptie buitenlandse kinderen (aangeboden bij brief van
14 april 1982, nr. U-82-167).

nvt

14.00 uur

De voorzitter van de vergadering van
procureurs-generaal

10.2.e

Notulen van de vergadering van procureurs-generaal op
woensdag 12 mei 1982 op het ministerie van justitie.

Aanwezig: de secretaris-generaal, de procureurs-generaal
te Arnhem, 's-Hertogenbosch, Amsterdam en 's-
Gravenhage, voor het ressort Leeuwarden

10.2.e de directeur-generaal en de secretaris.

Voor een deel van de vergadering vervangt 10.2.e
de secretaris.

nvt

nvt

sec

(illegale adoptie van buitenlandse kinderen)

De vergadering beschikt over een ambtsbericht van 5 april 1982 van **10.2.e** arrondissementsofficier van justitie 1^e klasse te Amsterdam, belast met de coördinatie van de opsporing en vervolging van illegale adoptie van buitenlandse kinderen (zie ook notulen van 9 december 1981, blz. 1 e.v.). Het ambtsbericht is een tussentijdse rapportage over de moeizame voortgang van het politieonderzoek.

11.1

11.1

De vergadering wacht nadere informatie van de coördinerend officier af.

PG-A'dam PG-Amsterdam zal de inhoud van het besprokene overbrengen aan de coördinerend officier.

nvt

2663

40

Ministerie van Justitie

Schedeldoekshaven 100 's-Gravenhage

Aan de secretarissen van de raden
voor de kindbescherming

Uw brief

Onderwerp

illegaal Nederland binnenge-
komen pleegkinderen
(verduistering van staat)
codenr.: -1.756

Ons kenmerk Kinderbescherming
Nr. 505/782

Datum 26 juli 1982

Doorkiesnummer

Op 9 januari 1980 zond ik u een circulaire, hoe te handelen t.a.v. illegaal Nederland binnengekomen pleegkinderen. Deze circulaire was gericht op kinderen die Nederland waren binnengebracht door aspirant-adoptiefouders zonder beginseltoestemming, die deze kinderen wilden adopteren. De achtergrond van de circulaire was vooral, te voorkomen dat deze mensen juist door hun handelwijze voorrang zouden krijgen.

Inmiddels is de aandacht gevallen op een andere illegale praktijk, te weten het in het buitenland als een uit het huwelijk geboren kind doen inschrijven in geboorteregisters van het illegale pleegkind. Zoals u bekend is wordt hiernaar momenteel een onderzoek ingesteld door de rijks-recherche.

Gebleken is dat de opvattingen hoe in deze gehandeld dient te worden en in hoeverre t.a.v. deze illegale pleegkinderen mijn circulaire van 9 januari 1980 geldt, uiteenlopen.

Zolang het politie-onderzoek duurt en (nog) geen justitiële stappen wegens verduistering van staat zijn genomen, heeft het geen zin dat voor deze kinderen een verblijfsvergunning wordt gevraagd (een beginseltoestemming is voor reeds in Nederland verblijvende kinderen niet meer aan de orde). Evenmin kan er uiteraard vooruitlopende op een eventuele procedure m.b.t. de staat van het kind sprake zijn van een regeling van het gezag hier te lande of van adoptie. Het instellen van een daarop gericht gezinsonderzoek heeft derhalve geen zin, ook niet als men - zoals de regeling is in de eerdergenoemde circulaire van 9 januari 1980 - aan de beurt zou zijn o.g.v. het BPK-nummer.

Wel is gewenst dat u het in die circulaire vermelde onderzoek instelt op grond van de Pleegkinderenwet, om te voorkomen dat duidelijk onverantwoorde situaties te lang voortduren. Als regel zal volstaan kunnen worden met een summier onderzoek.

In dit verband dient vermeld te worden dat, ook als de gegevens in de geboorte-akte in rechte (nog) niet zijn gewijzigd, in feite sprake is van

-een-

bijlage(n)

Postadres: Postbus 20301 - 2500 EH 's-Gravenhage - tel.: 070-707911 - Telex 34554 mvj nl

Verzoeken slechts één zaak in één brief te behandelen en bij beantwoording de datum en het kenmerk te vermelden

een pleegkind in de zin van de Pleegkinderenwet zodra bekend is dat het om een niet uit het huwelijk geboren kind gaat. Aan een buitenlandse geboorte-akte komt niet dezelfde bewijskracht toe als aan een geboorte-akte opgesteld door de Nederlandse ambtenaar van de Burgerlijke Stand, op welke akten art. 26 lid 1 en art. 207 Boek 1 B.W. betrekking hebben. Ik herinner u in dit verband aan de uitspraak van de president van de rechtbank te Haarlem d.d. 22 oktober 1981, vermeld in het 1^e Info-bulletin (pag. 8 en in het bijzonder pag. 9).

Aan het in de Pleegkinderenwet gestelde criterium dat er een redelijk vermoeden moet zijn van misstanden is naar mijn oordeel voldaan omdat het gaat om een illegale plaatsing.

Ook in deze gevallen acht ik het gewenst te voorkomen dat een illegale handelwijze leidt tot voorrang. Hiervoor stelde ik reeds dat geen gezinsonderzoek dient te worden ingesteld t.b.v. een kind waarvan wordt vermoed dat het een illegaal pleegkind met een valse geboorte-akte is. Zolang niet formeel is vastgesteld of dit kind de status van wettig kind houdt of van (eerste) adoptief pleegkind krijgt, dient evenmin een onderzoek t.b.v. de plaatsing van een volgend adoptiefkind te worden ingesteld. Evenmin kan daartoe een eventueel reeds afgegeven beginseltoestemming gebruikt worden, omdat nog niet vaststaat of deze reeds als gebruikt voor het eerste kind beschouwd dient te worden.

Wellicht ten overvloede zij opgemerkt dat het bezit van een beginseltoestemming niet maakt dat een kind waarvan erkend is dat het een illegaal pleegkind met een valse geboorte-akte is, beschouwd kan worden als legaal adoptiefkind.

Ik herinner u tenslotte aan het verzoek gedaan in mijn circulaire van 9 januari 1980 om mij op de hoogte te stellen van alle gevallen m.b.t. illegaal in Nederland verblijvende kinderen - hetzij ze zonder de vereiste papieren hetzij ze met valse papieren, i.c. een valse geboorte-akte zijn binnengekomen - die u bekend worden.

Dit houdt tevens in een verzoek om toezending van de namen die u van de rijksrecherche hebt doorgekregen in het kader van het onderzoek, zodat mij bekend is in welke BPK-zaken voorlopig geen rapport van u te verwachten is.

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Directie
Kinderbescherming,
voor deze, .

10.2.e

landelijk onderzoek betreffende
illegale adoptiepraktijken.

Amsterdam, september 1983.

rapport samengesteld door:

- 10.2.e
hoofd afdeling jeugdzaken rijkspolitie Amsterdam
- 10.2.e
plv. hoofd afdeling jeugdzaken rijkspolitie Amsterdam

Inleiding:

In samenwerking met de rijkspolitie 10.1.d werd door de afdeling jeugdzaken van de rijkspolitie Amsterdam in september 1981 een onderzoek ingesteld in verband met vermoedelijk door een echtpaar uit 10.1.d gepleegde verduistering van staat van een pasgeboren braziliaanse baby.

Het echtpaar begaf zich in augustus 1981 naar Brazilië en verkreeg aldaar uit een kliniek in 10.2.e middels bemiddeling van derden een enkele dagen oude uit een onbekende braziliaanse vrouw geboren baby. Bij de ambtenaar van de Burgerlijke Stand te 10.2.e gaf het echtpaar de baby aan als zijnde uit de vrouw van het echtpaar geboren. Met behulp van de officiële braziliaanse geboorte-akte verkreeg het echtpaar vervolgens van de braziliaanse autoriteiten een te name van "hun" baby gesteld paspoort en identiteitsbewijs, waarop de baby kon worden overgebracht naar Nederland.

In hun woonplaats in Nederland wilde het echtpaar de baby op laten nemen in het gemeentelijk persoonsregister, dit met behulp van de door de ambtenaar van de Burgerlijke Stand te 10.2.e in Brazilië opgemaakte geboorte-akte. De ambtenaar van het persoonsregister kreeg echter argwaan en informeerde de plaatselijke politie.

Genoemd onderzoek werd gerelateerd bij proces-verbaal 10.1.d de dato 22 september 1981 en proces-verbaal 10.1.d de dato 13 oktober 1981. Deze processen-verbaal werden ingezonden naar de Officier van Justitie te 10.1.d

De informatie verkregen uit genoemd onderzoek deed het vermoeden ontstaan dat reeds eerder door nederlandse echtparen op illegale wijze baby's uit Zuid-Amerika -met name uit Brazilië- naar Nederland werden overgebracht en dat daarbij sprake zou zijn van bemiddeling/coördinatie, mogelijk tegen financiële vergoeding.

Besloten werd een landelijk onderzoek in te stellen. Onderzocht werd:

- a. de mogelijke verduistering van staat van naar Nederland overgebrachte en in Brazilië uit braziliaanse vrouwen geboren baby's
- b. in hoeverre daarbij sprake is geweest van coördinatie/bemiddeling, al dan niet tegen financiële vergoeding
- c. op welke schaal adoptie van buitenlandse kinderen op illegale wijze plaats vindt.

Wettelijke richtlijnen met betrekking tot interlandelijke adoptie:

De richtlijnen met betrekking tot opneming en toelating van buitenlandse adoptief-pleegkinderen zijn opgenomen in deel 2 van de Vreemdelingencirculaire B 18 van 1 februari 1983.

De Vreemdelingencirculaire B 18 verstaat onder buitenlandse adoptief-pleegkinderen; "die kinderen die met het oog op adoptie naar Nederland komen en voor wier opneming de aspirant-pleegouders aan speciale voorschriften moeten voldoen".

Ten behoeve van de opneming van een buitenlands adoptief-pleegkind dienen de aspirant-pleegouders in het bezit te zijn van een zogenaamde beginseltoestemming afgegeven door het Ministerie van Justitie. Een beginseltoestemming is een schriftelijke verklaring van geen bezwaar tegen opneming van een buitenlands adoptief-pleegkind. Aspirant-pleegouders die een buitenlands adoptief-pleegkind opnemen zonder in het bezit te zijn van een beginseltoestemming, maken zich in principe schuldig aan overtreding van artikel 442a van het Wetboek van Strafrecht.

Als vreemdelingen dienen buitenlandse adoptief-pleegkinderen te beschikken over een vergunning tot verblijf krachtens de Vreemdelingenwet. Daartoe dienen

deze kinderen door de aspirant-pleegouders -conform artikel 11 van de Vreemdelingenwet juncto artikel 66 van het Vreemdelingenbesluit- binnen acht dagen na aankomst in Nederland te worden aangemeld bij het hoofd van de plaatselijke politie in de gemeente van verblijf.

Tevens vallen buitenlandse adoptief-pleegkinderen onder de werking van de Pleegkinderenwet (wet van 21 december 1951, staatsblad 595). Ingevolge artikel 5 van deze wet is het hoofd van het pleeggezin verplicht van de opneming van een pleegkind binnen één week na opneming schriftelijk kennis te geven aan burgemeester en wethouders van de gemeente van verblijf.

Procedure met betrekking tot inschrijving in de gemeentelijke persoonsregisters en de registers van de Burgerlijke Stand:

Met betrekking tot een uiteenzetting aangaande de procedure tot opneming van buitenlandse adoptief-pleegkinderen in de gemeentelijke persoonsregisters c.q. de inschrijving van in het buitenland uit nederlandse ouders geboren kinderen in de registers van de Burgerlijke Stand, moge worden verwezen naar bijlage A.

Opzet van het landelijke onderzoek:

Voor wat betreft de civielrechtelijke aspecten van het landelijke onderzoek werd door de leiding van de afdeling jeugdzaken van de rijkspolitie Amsterdam overleg gepleegd met de Directie Kinderbescherming van het Ministerie van Justitie. In een gesprek de dato 24 november 1981 werd door 10.2.e plaatsvervangend hoofd van deze Directie, de toezegging gedaan dat de op illegale wijze naar Nederland overgebrachte buitenlandse adoptief-pleegkinderen alsmede de kinderen ten opzichte waarvan in het buitenland verduistering van staat werd gepleegd door nederlandse echtparen, niet uit de nederlandse gezinnen zouden worden weggehaald, tenzij mocht blijken dat er sprake zou

zijn van "bedreiging met geestelijke en/of lichamelijke ondergang".

Met de Officier van Justitie te Amsterdam 10.2.e werd de wenselijkheid van landelijke coördinatie van het onderzoek besproken. Een en ander kwam aan de orde gedurende het landelijke overleg van de Procureurs-Generaal de dato 9 december 1981. De leden van dit overleg spraken zich uit voor coördinatie van opsporings-, vervolgings- en strafvorderingsbeleid, waarbij 10.2.e als coördinerend Officier van Justitie fungeert en de coördinatie voor wat betreft de opsporing bij de afdeling jeugdzaken van de rijkspolitie Amsterdam berust.

Het onderzoek richtte zich in eerste instantie op de uit Brazilië afkomstige kinderen omdat met betrekking tot dit land duidelijke aanwijzingen bestonden dat er in meerdere gevallen sprake zou zijn van verduistering van staat. Middels de Rijksinspectie voor de bevolkingsregisters te 's-Gravenhage en gemeentelijke persoonsregisters werd de voor het onderzoek benodigde informatie verkregen.

In overleg met 10.2.e werd besloten dat in beginsel alle nederlandsche echtparen met een in Brazilië geboren kind gehoord dienden te worden terzake vermoedelijke overtreding van de artikelen 236, 227 en 231 van het Wetboek van Strafrecht. Eveneens werd besloten gedurende het landelijke onderzoek geen gebruik te maken van dwangmiddelen ingevolge het Wetboek van Strafvordering.

In de periode van januari 1982 tot mei 1982 vonden door geheel Nederland de verhoren van de echtparen plaats. De verhoren werden afgenomen door een speciaal geformeerd team van zes rechercheurs. De echtparen werd, onder vermelding van de reden, verzocht aan het plaatselijk politiebureau te

verschijnen. Vóór de aanvang van het verhoor werden de echtparen in het bezit gesteld van een brief waarin de toezegging van de Directie Kinderbescherming van het Ministerie van Justitie was opgenomen (zie bijlage B). Indien gewenst bestond de mogelijkheid tot de aanwezigheid van een advocaat gedurende het verhoor.

De verhoren van de echtparen werden gerelateerd bij processen-verbaal. Deze processen-verbaal zijn inmiddels met bijlagen in de vorm van copiën van geboorte-akten en dergelijke ingezonden naar de coördinerend Officier van Justitie te Amsterdam 10.2.e

Resultaten van het landelijke onderzoek:

- ad A Middels de Rijksinspectie voor de bevolkingsregisters en de gemeentelijke persoonsregisters konden 70 in Brazilië en 1 in Columbia geboren thans in 65 nederlandse gezinnen verblijvende kinderen worden opgespoord. Deze kinderen werden in Nederland opgenomen in de periode gelegen tussen februari 1976 en december 1981.
- Een van de 65 echtparen kon niet worden gehoord daar het zich inmiddels in het buitenland bleek te hebben gevestigd.
 - Betreffende 18 van de 71 kinderen bleek bij vonnis van een nederlandse rechter adoptie te zijn uitgesproken. In deze gevallen is volgens door de desbetreffende adoptief-ouders overlegde bescheiden sprake van adoptie naar braziliaans recht. Betrokken adoptief-ouders bleken allen in het bezit van een beginseltoestemming.
 - Betreffende 2 van de 71 kinderen bleek bij vonnis van een braziliaanse rechter adoptie te zijn uitgesproken, doch werd in Nederland vooralsnog geen adoptie aangevraagd, daar betrokken aspirant-adoptiefouders niet in het bezit waren van een beginseltoestemming.

- Met betrekking tot 7 van de 71 kinderen moet vooralsnog worden aangenomen dat het natuurlijke kinderen van de betrokken echtparen betreft.
- Met betrekking tot 43 (42 braziliaanse en 1 columbianaanse) van de 71 kinderen werd door de "ouders" verduistering van staat toegegeven. Overigens bleken daarbij 7 echtparen wel in het bezit te zijn van een beginseltoestemming en derhalve in principe de mogelijkheid te hebben tot legale adoptie van een buitenlands pleegkind. Betreffende 3 van de 43 kinderen ten opzichte waarvan verduistering van staat werd gepleegd, konden de "ouders" een door de natuurlijke moeder van het desbetreffende kind getekende afstandsverklaring overleggen.
- Aangaande 6 van de 43 kinderen ten opzichte waarvan verduistering van staat werd gepleegd deden de "ouders" bij terugkomst in Nederland de geboorte van "hun" kind eveneens opnemen in de registers van de Burgerlijke Stand van de gemeente 's-Gravenhage.

Voor een schematisch overzicht van de resultaten van het onderzoek moge worden verwezen naar bijlage C.

ad B Vrijwel alle echtparen welke verduistering van staat hebben gepleegd, ontkennen gebruik te hebben gemaakt van bemiddeling tegen financiële vergoeding.

Verschillende echtparen geven wel toe dat zij door derden geattendeerd zijn op de mogelijkheid om op de reeds eerder omschreven wijze een baby uit Brazilië te krijgen en/of geholpen zijn bij het realiseren daarvan. Vrijwel geen van de echtparen wenst echter de namen te noemen van personen met wie zij in Nederland en/of Brazilië in contact zijn geweest.

Is uit de afzonderlijke verklaringen van de echtparen niet direct bemiddeling c.q. strafbare medeplichtigheid op grotere schaal af te leiden, uit de beschikbare gegevens die door de echtparen ter inzage werden afgegeven blijkt dat er wel parallellen bestaan tussen de verschillende gevallen, gezien de overeenkomende

namen van personen die in Brazilië als ambtenaar van de Burgerlijke Stand, kinderrechter, notaris, getuige, tolk of vertaalster zijn opgetreden. Opvallend is dat het merendeel van deze personen een nederlandse familienaam voert. Voor een overzicht van deze personen zij verwezen naar bijlage D.

In de televisie-aktualiteitenrubriek "Achter het Nieuws" werd op 22 februari 1982 aandacht besteed aan het landelijke onderzoek. O.a. werd een in Brazilië opgenomen interview uitgezonden met een nederlands sprekende braziliaanse juriste. De naam van deze juriste komt in het onderzoek meerdere malen naar voren als tolk, getuige en vertaalster. In het interview verklaarde de juriste dat zij verschillende malen buitenlandse echtparen behulpzaam was geweest bij het doen van aangifte van geboorte van een braziliaanse baby en het vervullen van andere formaliteiten, terwijl zij wist dat het geen natuurlijke kinderen van deze echtparen betrof. Volgens de presentator van het televisieprogramma zou in verband hiermede door de federale braziliaanse politie een onderzoek tegen de juriste worden ingesteld.

Op verdenking van medeplichtigheid aan het plegen van verduistering van staat kon de betreffende juriste op 14 februari 1983 in Nederland door leden van het onderzoeksteam worden aangehouden. De in Nederland geboren juriste bleek in het bezit van de 10.1.d, 10.2.e nationaliteit. Ten behoeve van het onderzoek werd de juriste door de Rechter-Commissaris te Amsterdam mevrouw mr. S.B.M. Voorhoeve in voorarrest geplaatst.

Gedurende de verhoren bekende de juriste tegen financiële vergoeding behulpzaam te zijn geweest bij het plegen van verduistering van staat ten opzichte van een 13-tal pasgeboren braziliaanse baby's. Zes van deze baby's werden door nederlandse echtparen overgebracht naar Nederland. De overige baby's werden door buitenlandse echtparen overgebracht naar West-Duitsland, Zweden en de Verenigde Staten van Amerika.